༄༅། །༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་
གྱི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་གྲས་ལ་དྭགས་ནང་པའི་

ཚོགས་པ་དང་དགོན་ཚོགས། ཀོང་པོ་གཞིས་
བྱེས་གཉིས་དང་ཇོ་ནང་བཅས་ནས་ཇི་ལྟར་
གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་
བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣
ཉིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ལ་དྭགས་
ཞི་བའི་ཚལ་ཕོ་བྲང་གི་ཐང་ཆེན་དུ་དཔལ་དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༣ པ་དབུ་འཛུགས་

མཛད་འདུགདེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༡༠།༣༠ པའི་ཐོག་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་

འབུམ་གཅིག་བརྒལ་བར་སྔོན་འགྲོའི་བཀའ་
སློབ་ཕེབས་དོན། དེ་རིང་འདི་གར་འདུས་པའི་
ཆོས་ཞུ་བ་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་
བདེ་ལེགས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་དེ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བར། མང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་
པོར་གནང་རྒྱུའི་ཕྱག་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་

གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་
དབང་ཆེན་ཞུས་པ་རེད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་
ནང་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་དང།
རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་ནས་ཁྱོན་བསྡོམས་དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༠ གནང་ཡོད། ངོས་
ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉམས་ལེན་དམིགས་
བསལ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་མེད། འོན་ཀྱང་ལས་
དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་ནས་དུས་འཁོར་
དབང་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་རྡ་སར་གནང་བ་རེད།
སྐབས་དེའི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཚར་རྗེས་
ངོས་ལ་རྨི་ལམ་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྒང་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་ཞིག་བཏང་བྱུང། དེ་
ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་
དགོས་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་། ད་ལྟ་བར་དུས་འཁོར་
དབང་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གནང་བ་རེད། དེའི་དགེ་
མཚན་གཅིག་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྲགས་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་མང་པོ་འཛོམས་ཀྱི་
ཡོད། ངོས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་དགོས་པ་ཆེན་པོ་
བརྩིས་ཡོད་པ་ནི་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་སྐབས་
ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་

མི་མང་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཡོད། ཅེས་
བརྗོད་ན་འདུ་འཛོམས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་དགོས་
དམིགས་གཙོ་བོ་ནི་ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་
རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཏེ་དུས་
དབང་དངོས་གཞི་དབུ་འཛུགས་མཛད་འདུགཐེངས་འདིའི་དུས་འཁོར་དབང་
ཆེན་སྐབས་ལ་དྭགས་པ་དང་། དབྱིན་ཇི། ཀོ་
རི་ཡ། རྒྱ་གར། ཨུ་རུ་སུ། ཝི་ཏི་ནམ། ཕ་རན་
སི། སི་པན། རྒྱ་ནག སོག་པོ། ཉི་ཧོང་། ཨི་ཊ་
ལི་བཅས་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་ ༡༢ ནང་གསུང་
བསྒྱུར་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་བོད་
སྐད་དང་། དབྱིན་སྐད། ཀོ་རི་ཡ། ཉི་ཧོང་། ཝི་
ཏི་ནམ། རྒྱ་ནག་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ཐད་གཏོང་
གནང་གི་ཡོད་འདུག
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ལ་དྭགས་
ཀྱི་རྒྱལ་ས་སླེ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་ཟངས་
དཀར་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྩལ་ཡོད་པ་
དང་། ཐེངས་འདིར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ལ་
དྭགས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྩལ་ཐེངས་
གསུམ་པ་དེ་ཆགས་ཡོད་འདུགབོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 5

ཚེས་ 12 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 53 ཨང༌། 27 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

9th July 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 53 Issue 27 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༣ པ་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་པ།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༧༩ ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་འཁོད་པའི་
སྦྲག་རྟགས་གསར་སྐྲུན་ཞུས་པ།

༄༅། །ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཇར་མན་ལྷོ་ཤར་མངའ་སྡེ་
(Bavaria) བྷ་ཝེ་རི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་པཱ་སུའི་ནང་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་ (New Press Post) ཞེས་པའི་
སྦྲག་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་འཁོད་པའི་ཡུ་རོབ་ཀྱི་སྒོར་
མོ་གཅིག་བྱས་པའི་སྦྲག་རྟགས་ཤིག་གསར་སྐྲུན་ཞུས་
ཏེ། དེའི་དངུལ་འབོར་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་༸གོང་ས་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་ཐེབས་རྩ་ཁང་ལ་འབུལ་ལམ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་ཡོངས་གྲགས་གནང་འདུགནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
ཐུག་འཕྲད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་
མ་མཆོག་གིས་ཧི་མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡར་
རྒྱས་ (Urban Development, Housing,
Town & Country Planning) ཀྱི་བློན་
ཆེན་སྐུ་ཞབས་སུ་རྡིར་ཤར་མཱ་ (Sudhir Shar-
ma) མཆོག་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་འདུགསྐབས་དེར་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཧི་
མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེའི་ནང་གནས་སྡོད་བོད་མིའི་བདེ་དོན་
དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཁག་ཅིག་སྙན་སེང་ཞུས་
ཡོད་འདུག བཀའ་བློན་མཆོག་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐབས་
ནང་སྲིད་དྲུང་ལས་ཀརྨ་སྒྲོལ་མ་ལགས་ཀྱང་ལྷན་
བཅར་ཞུས་འདུག་པ་བཅས།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ པའི་ཐོག་རྡ་ས་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་གསུང་རྭའི་དབུ་གཡབ་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གཙོས་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་
བ་མཆོག་དང། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་གཉིས་
མཆོག དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་དང་བཀའ་བློན་རྣམ་པ། བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་གཙོས་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ། སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་རྒྱ་གར་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཟ་འབྲུ་དང་
འགྲིམ་འགྲུལ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ (Shri G.
S. Bali) ལགས་དང་ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་
རྣམ་པ། སྲི་ཞུ་བ་ཆེ་ཕྲ་རྣམ་པ། མི་དམངས་
དང་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་བཞུགས་གནས་སུ་འཁོད་
མཚམས་རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག་ཀྱིས་རྔ་
རོལ་དང་བཅས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
གླུ་འབུལ་བཞིན་པར་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་
གེ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་དར་མཁའ་དབྱིངས་སུ་
སྒྲེང་འཛུགས་གནང་སྐབས་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་
ཐོག་རྒྱལ་གླུ་བཏང་།
དེ་ནས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་
གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་འབྱེད་གྲུབ་བསྟུན་སྲིད་

སྐྱོང་མཆོག་གིས་༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་པར་མཐོང་
གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་
འབུལ་ཞུས་རྗེས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་

དང་ཁྲིམས་ཞིབ་གཞན་གཉིས་མཆོག ཡབ་
གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམ་པ། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་མཆོག བཀའ་བློན་ལས་ཟུར་རྣམ་པ།
རང་དབང་ལྡན་པའི་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་འགན་
འཛིན་རྣམ་པ་བཅས་ནས་རིམ་བཞིན་རྟེན་
འབྱུང་མཇལ་དར་སྒྲོན་འབུལ་དང་ཆབས་ཅིག་
རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་རོལ་ཆ་བ་རྣམས་
ནས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་མཉམ་གཞས་
འབུལ་ལམ་ཞུས།

དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པར་རྟེན་
འབྱུང་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་དང་མི་དམངས་
ལ་མངར་ཟས་བགོས་འགྲེམས་གནང་སྟེ། སུད་

སི་དང་ལེཀ་ཊེན་སིཊཡན་བོད་ཡིག་སློབ་གྲྭའི་
ཆེད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འཛིན་རིམ་
གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པ་བར་གྱི་བོད་ཡིག་སློབ་
དེབ་བརྙན་སྡེར་བཟོ་སྐྲུན་ལས་འཆར་ཁོངས་
ནས་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་འཛིན་རིམ་གཉིས་
པའི་སློབ་དེབ་བརྙན་སྡེར་དང་། བརྡ་ཆད་གཏན་
འབེབས་ལས་འཆར་གྱི་དེབ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་
དྲུག་པ་བར་མཉམ་བསྡེབས་ཀྱི་དེབ་ཕྲེང་དཔར་
སྐྲུན་ཞུས་པ་རྣམས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་

གིས་དབུ་འབྱེད་གནང་།
དེ་ནས་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཞབས་ལོ་ ༢༥ འཁོར་
བ་རྣམས་ལ་ལས་བྱེད་འདེམས་
བསྐོ་ལྷན་ཁང་ནས་གཟེངས་བསྟོད་
ལེགས་སྐྱེས་གནང་རྒྱུར་འདེམས་
ལྷན་དྲུང་ཆེ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ལགས་
ཀྱིས་ཁོང་རྣམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་
བསྡུས་སྒྲོགས་སྦྱང་ཞུས་གྲུབ་
མཚམས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ཕྱག་འཁྱེར་དང་གཟེངས་བསྟོད་
ལེགས་སྐྱེས་གནང་གྲུབ་བསྟུན་
བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་
གནང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་ནས་རྟེན་
འབྲེལ་མཚོན་སླད་གཞས་སྣ་ཁག་གཅིག་འཁྲབ་
སྟོན་གནང་སྟེ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་
སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་གཙོ་སྐྱོང་བས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་
ཆེན་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པའི་ཁྲོད་དུ་གྲོལ་ཡོད། །

༸གོང་ས་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལྷ་ཚོགས་ལ་
གར་གྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩ ཉིན་བོད་
མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༣ པ་རྒྱ་གར་ལ་དྭགས་སླེ་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཞི་བའི་ཚལ་དུ་སྩལ་རྒྱུར་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་པར་བཞེངས་གྲུབ་སྟེ་དུས་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་གར་གྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་གནང་
ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་གི་དགེ་
འདུན་པ་ ༡༢ ཀྱིས་མཆོད་གར་ཕུལ་རྗེས་སུ་ལ་དྭགས་
ཡུལ་མིའི་ཚོགས་ཁག་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཚོགས་ཁག། སོག་པོ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཟློས་
གར་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་སོ་སོའི་ན་བཟའ་
བཞེས་ཏེ་གར་དང་གླུ་གར་གྱི་མཆོད་པ་ཕུལ་འདུགབོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་གྱི་དགོང་
དྲོ་ཚུ་ཚོད་ ༦།༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་མཇུག་བསྡོམས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ཐོག་མར་ངས་བཀའ་ཤག་
སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཚང་མར་འཚམས་
འདྲི་དང་འབྲེལ་དུས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་གྱིས་
གཙོས་མཐུན་འགྱུར་སྐྲུན་མཁན་ཀར་ཎ་ཊ་ཀ་མངའ་
སྡེའི་གཞུང་ལ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་རྣམས་ནས་བདག་གཅེས་
རྒྱུན་འཛིན་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་འདི་བཞིན་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 5 ཚེས་ 12 ཕྱི་ཟླ་ 7

ཚེས་ 9

བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
༸གོང་ས་མཆོག་གི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།

རྒྱ་གཞུང་གིས་དམར་སྟག་གྲོང་པའི་གནས་
རི་ཡོད་སར་ཟངས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་
ཤུགས་ཆེན་སྔོག་འདོན་བྱས་པ།

སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ས་གནས་སུ་ཕྱོགས་ཕེབས།

༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་ ༡༥ པའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ས་གནས་
ཆ་བགོས་ལྟར་སྤྱི་འཐུས་ཨཱཅཱརྱ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་

ཚོགས་ལགས་དང་། སྤྱི་འཐུས་སྒྲོལ་དཀར་
སྐྱབས་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་
༣ ཚེས་ ༢༨ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་༨ བར་ཧི་

མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ས་གནས་བཀྲིས་ལྗོངས་
ནས་ཀུ་ལུ་མ་ན་ལི་བར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
ཁག་དྲུག་དང་འབྲེལ་མཐུད་པ་གཅིག་བཅས་
ཡོད་སར་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ལེགས་
གྲུབ་ཟིན་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་གངས་ལྷ་
མོ་ལགས་ས་བགོས་ལྟར་དྷེ་ར་དྷུན་ཁྱབ་ཁོངས་
ཁག་དགུ་དང་ཝ་ར་ན་སི་བཅས་སུ་གཞུང་
འབྲེལ་ཐོག་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཝ་ར་ན་
སིའི་སློབ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་སྐབས་འཁེལ་བས་
རྗེས་མ་ཕེབས་རྒྱུ་གནང་།
སྤྱི་འཐུས་འབའ་བ་སྐལ་བཟང་
རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང། སྤྱི་འཐུས་ཤར་གླིང་
བསྟན་འཛིན་ཟླ་སྒྲོན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༤ ནས་ ༡༦ བར་
ས་བགོས་ས་ཁུལ་བསུ་ན་མདའ་དང། རྡོར་
གླིང་ཁུལ་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་འཚམས་གཟིགས་
གནང་ཡོད། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འབའ་བ་
སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་སྤྱི་འཐུས་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་ལགས། སྤྱི་འཐུས་དབྱངས་
ཅན་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་བཅས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཉི་ཧོང་དུ་
བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་འགན་
དབང་སྙིང་བསྡུས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་འབྲེལ།
དམིགས་བསལ་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་དང། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་དོན།
རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས།
བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་
ངོ་སྤྲོད་གནང་འདུག

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ཉིན་
ཡུན་ནན་བདེ་ཆེན་ཁུལ་ཀྱི་ས་གནས་བོད་
མིས་ཁུལ་དེའི་གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་ལས་དོན་
རྒྱ་སྐྱེད་མཚམས་འཇོག་ཡོང་བའི་ཞུ་འབོད་
དང་། ངོ་རྒོལ་བྱེད་སྐབས་ཉེན་རྟོག་པས་མི་
དམངས་ལ་གཅར་རྡུང་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་
འདུག དེ་ཡང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་
ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཡུན་ནན་བདེ་ཆེན་
རྫོང་ཁོངས་ཡ་མ་ཡུལ་ཚོ་དམར་སྟག་གྲོང་པའི་
ས་གནས་ཀྱི་གནས་རི་ཡོད་སར་རྒྱ་ནག་གི་
གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་ཚན་པ་ཁག་གིས་ཟངས་
ཀྱི་གཏེར་ཁ་སྔོག་བཞིན་པའི་ཐོག་གྲོང་ཚོའི་
རྒྱབ་རི་ནས་གཏེར་ཁ་སྔོག་ཡུལ་བར་གཞུང་
ལམ་བཟོས་པ་དང་། གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་གྱི་
ལས་དོན་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྐབས་ས་གནས་བོད་
མི་ཚོས་རྒྱབ་རིར་གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་བྱེད་
ན་མི་འགྲིག་པ་དང་། གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་

བྱེད་སའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
ལུགས། ལྷག་པར་གྲོང་པའི་གནས་རི་དང་
གཞི་བདག་གནས་ཡོད་སྟབས་གཏེར་ཁ་སྔོག་
འདོན་གྱི་ལས་དོན་མཚམས་འཇོག་ཡོང་བའི་
རེ་བ་ཞུས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གི་གཏེར་ཁ་སྔོག་
འདོན་ཚན་པས་བདག་སྤྲོད་མ་བྱས་བར་རྩོད་
རྙོག་བྱུང་ཡོད་འདུག དེ་མ་ཐག་རྫོང་གི་ཉེན་
རྟོག་པ་དང་དྲག་ཆས་དམག་མི་བརྒྱ་ཕྲག་
ལྷག་ཡོང་ནས་ས་གནས་བོད་མི་ཚོར་ཉེས་
རྡུང་བཏང་སྟེ་ཉུང་མཐར་མི་གྲངས་ ༩ ཙམ་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག ལྷར་པར་བུད་
མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་རྡུང་ཚབས་ཆེན་བཏང་སྟེ་
སྨན་ཁང་ནང་དུ་ལུས་ཡོད་འདུག་པ་མ་ཟད།
མུ་མཐུད་གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་ལས་དོན་ལ་
འགོག་རྐྱེན་བཟོས་ཚེ་གོང་རིམ་ནས་གསོད་
ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ཡོད་པའི་ཉེན་བརྡ་ཡང་
བཏང་ཡོད་འདུགཆོས་དགེའི་འོས་སྦྱོང་གསལ་བསྒྲགས།
(ཕར་འགྱང།)

༄༅། །འདི་ག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དགོངས་བཞེད་དང་རང་རེ་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་
ལ་རིགས་ལམ་ནང་ཆོས་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
སློབ་གསོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་
རིག་གཞུང་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་གྱི་ཆོས་
དགེ་ཚད་ལྡན་བསྐོ་གཏོང་ཆེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ནས་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༡ བར་
ཟླ་བ་བཞིའི་རིང་ཆོས་དགེ་གྲངས་ ༡༥ ལ་ཆོས་
དགེའི་སྦྱོང་བརྡར་ཞིག་ས་རཱ་མཐོ་སློབ་ཏུ་གོ་
སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུ་དང༌། ཐོག་མའི་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་
ནང་ཆོས་ཁྲིད་ཐབས་ཐོག་གཞི་རིམ་འོག་མའི་
ཨང་རྩིས་དང་ཚན་རིག་རྨང་གཞི་ངོ་སྤྲོད་དང༌།
བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ། སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ།
བྱིས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་
སློབ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུ་དང༌། དེ་རྗེས་མཐའ་མའི་ཟླ་
བ་གཅིག་རིང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་སློབ་ཁྲིད་ལག་
བསྟར་ཆེད་བསྐྱོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཆོས་
དགེའི་འོས་སྦྱོང་ནང་ཞུགས་བློ་ཡོད་པའི་ཁར་
གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བ་རྣམས་ནས་ཕྱི་ཟླ་
༨ ཚེས་ ༡༠ འགྱངས་མེད་འདི་ག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཁ་བྱང་ཐོག་འཚང་སྙན་འབུལ་འབྱོར་ཟིན་པ་
དགོས་རྒྱུ་དང༌། དུས་བཀག་རྗེས་འཚང་སྙན་
འབུལ་འབྱོར་བྱུང་རིགས་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྩིས་མེད་འགྲོ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཆ་རྐྱེན་ཚང་
ཞིང་སྙན་ཞུ་དུས་ཐོག་འབྱོར་རིགས་རྣམས་
རྒྱུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་ནས་འདེམས་སྒྲུག་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན།
དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན།
བཤད་གྲྭ་གང་རུང་ནང་ལོ་བཅུ་གཞུང་ཆེན་ཁག་
ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་ལག་འཁྱེར་རམ་ཉེ་
བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་དང་ཚད་མཉམ་
པའི་ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་བཤུས།
རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་གནས་ཤིང༌།

རང་ལོ་ ༢༧ ནས་ ༤༢ ཡིན་པའི་སྐྱེས་ཚེས་
ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་བཤུས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༡
བར་དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་ཀྱི་འབུལ་འབབ་གཙང་
འབུལ་ཟིན་པའི་ཤོག་ངོས་དང་པོ་དང་མཐའ་
མའི་ངོ་བཤུས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣༡
བར་དུས་འགྱངས་ཞུས་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་
ལག་དེབ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་དང་པོ་དང་མཐའ་མའི་
ངོ་བཤུས།
ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་སྨན་ཁང་
ཞིག་ནས་ལུས་ཐང་ལས་འཕེར་ཡིན་པའི་སྨན་
པའི་ངོས་སྦྱོར་ངོ་མ།
འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གློག་འཕྲིན་
ཁ་བྱང་ངམ་ཞལ་པར་ཨང་སོགས་ངེས་པར་དུ་
སྙན་ཞུའི་ནང་ཁ་གསལ་དགོས་རྒྱུ།
གོང་གསལ་ལག་འཁྱེར་དང་ཡིག་ཆ་
ཁག་གི་ངོ་བཤུས་ཐོག་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་གནས་རིམ་ཡན་ནམ། ས་
གནས་འགོ་འཛིན། ཡང་ན་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭའི་
སློབ་སྤྱི་བཅས་གང་རུང་གིས་ངོ་བཤུས་ཡིག་
ཆ་ཁག་དངོས་བདེན་ཡིན་པའི་དག་མཆན་
ངེས་པར་དུ་འཁོད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་
བསྒྲགས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣
ལ།།

འབྲེལ་གཏུགས་ཁ་བྱང།
SECRETARY

Department of Education
CTA,Gangchen Kyishong
Dharamsala- 176215 (H.P.) India
Fax: 01892-223481 Tel: 01892-
222572/222721,
E-mail: doe.traditional@tibet.net or
education@tibet.net
Website: www.sherig.org

༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་གནས་ཚུལ་
མཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་དགུང་

གྲངས་ ༧༩ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་
སྐར་ཉིན། བོད་ཀན་ལྷོ་བླ་བྲང་ཨ་མཆོག་དང།
ཁམས་རྟའུ། དཀར་མཛེས། ལི་ཐང་། བྲག་མགོམགོ་ལོག སྐུ་འབུམ་སོགས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
བོད་མི་ཚོས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་སྤང་
ཐང་སོགས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་སྤྲོ་སྐྱིད་
གཏོང་བ་དང་། ནང་ལ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་
པར་མདུན་དུ་ཟས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་མཆོད་
པ་འབུལ་བ། སོ་སོའི་ས་གནས་ཀྱི་གནས་རི་
ཁག་ཏུ་འཛོམས་ནས་རི་རྩེར་བསང་གསོལ་

དང་། རླུང་རྟ་དར་འཛུགས། དེ་བཞིན་རྟ་རྒྱུགས་
འགྲན་བསྡུར་གྱིས་མཚོན་དྲ་ལམ་བརྒྱུད་ནས་
གླུ་ལེན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཉིན་དེར་བོད་མི་

ཚོས་སོ་སོའི་སེམས་ཚོར་ཕྱི་ལ་བཏོན་ནས་
༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བསྟོད་དབྱངས་འབུལ་
ལམ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གང་མགྱོགས་བོད་ལ་༸ཞབས་སོར་
འཁོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་། ཞལ་མཇལ་གསུང་
ཐོས་ཀྱི་རེ་བའི་སྨོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་སོགས་
དགའ་སྐྱོ་འདྲེས་མའི་སེམས་འདུན་ཁག་མཚོན་
པར་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་གྱི་བྱེད་
སྒོ་སྤེལ་ཏེ་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་
འདུགསྤྱིར་བཏང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་

ཚོས་འཁྲུངས་སྐར་ཡིན་ཞེས་མངོན་གསལ་
དོད་པོས་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་
ཐབས་མེད་ཀྱང་། ཆེ་ས་སྡེ་པ་དང་། ཆུང་ས་

ནང་མི་ངོ་ཤེས་འཛོམས་ནས་སྤྲོ་སྐྱིད་གླིང་གར་
རོལ་བ་ནི་དམ་བསྒྲགས་འོག་གི་བོད་མི་ཚོའི་
འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་བྱེད་སྟངས་ཡག་ཤོས་
དེ་ཡིན་འདུག རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་
པ་ཁག་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་འཁྲུངས་
སྐར་རིང་དམ་བསྒྲགས་དང་དོགས་ཟོན་ཤུགས་
ཆེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ལྷག་པར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ནོར་བུ་གླིང་
གར་བོད་མི་མང་པོ་འཛོམས་པ་དང་། བསང་
གསོལ་བྱེད་པར་ལྟ་རྟོག་ཚོད་འཛིན་ནན་མོ་
བྱས་ཡོད་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 5 ཚེས་ 12 ཕྱི་ཟླ་ 7

ཚེས་ 9

དགེ་བཤེས་མ་སྐབས་ ༡ པོའི་ལོ་རིམ་ ༢ པའི་ཨང་གྲལ་རྩེར་སོན་གསུམ།
ཨང་རིམ། མཚན། དགོན་སྡེ། བརྒྱ་ཆ། འདྲ་པར།
དང་པོ། བཙུན་མ་བསྟན་འཛིན་ཀུན་གསལ།བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་། ༨༤་༨༥

གཉིས་པ། བཙུན་མ་པ་སངས། མཁའ་སྤྱོད་དགའ་འཁྱིལ་གླིང་། ༨༤་༡༩

གསུམ་པ། བཙུན་མ་བློ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གླིང་། ༧༥་༣༠

འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་ཕྱོགས་ཕེབས།

ཞབས་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཕྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་ ༧༩ ལ་ཕེབས་པའི་
སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་
སྐབས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་
བྱེད་གྲངས་གཉིས་ལ་ཞབས་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཧྲིལ་
པོ་འཁོར་བའི་ལེགས་སྐྱེས་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་ནི།
༡༽ ལུགས་ཟུང་བསམ་གྲུབ་གླིང་གཞིས་
ཆགས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཀརྨ་དགྲ་འདུལ་
ལགས་ནི།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ནས་གནས་
དགུ་པ་གཞོན་དྲུང་ཐོག་ཀོ་ལེ་གྷལ་ལས་དྲུང་
དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང༌། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢
ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ནས་ལས་དྲུང་གནས་རིམ་
དུ་གནས་སྤར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ ༣ ཚེས་ ༡
ནས་ལས་ཁུངས་དོ་དམ་པར་གནས་སྤར་ཐོག་
ལས་འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་
༦ ཚེས་ ༣ ནས་གནས་རིམ་རང་འཇགས་
ཐོག་ཧོན་སུར་མཉམ་དྲུང་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ནས་སྡེ་ཚན་འགན་
འཛིན་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤར་གྱིས་ལས་
འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ཟླ་ ༡ ཚེས་
༡༩ ནས་སྦེལ་ཀོབ་བདེ་སྐྱིད་སླར་གསོ་མཉམ་
དྲུང་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་༢ ཚེས་

༢༤ ནས་དྲུང་གཞོན་ལས་རོགས་གནས་
རིམ་ཐོག་གནས་སྤར་གྱིས་སྦེལ་ཀོབ་ལུགས་
ཟུང་བསམ་གྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མཉམ་
དྲུང་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦
ཚེས་ ༢༡ ནས་གནས་རིམ་རང་འཇགས་ཐོག་
བདེ་སྐྱིད་སླར་གསོ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མཉམ་
དྲུང་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༨ ཚེས་
༡༨ ནས་བདེ་སྐྱིད་སླར་གསོ་གཞིས་ཆགས་ས་
གནས་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢
ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༣ ནས་དྲུང་གཞོན་
གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤར་གྱིས་ལས་འགན་
རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣
ནས་བསྟན་འཛིན་སྒང་དང་འབུམ་ལ་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་དུ་གནས་སྤོས་བསྐོ་བཞག་གནང་
ཡང་ལས་བཅར་ཞུ་དགོས་བྱུང་མེད། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༦ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ནས་ལོ་ ༢ རིང་བོད་
མིའི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འགན་འཛིན་དུ་
ཞབས་གཡར་བསྐོ་བཞག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༡ ནས་སླར་ཡང་ཟླ་ ༣ རིང་སྡེ་ཚན་
དེ་རང་དུ་ཞབས་གཡར་འཕར་འགྱངས། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༨ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ནས་དཔལ་འབྱོར་

ལས་ཁུངས་དྲུང་གཞོན་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༦ ནས་མན་
སྤར་ཕན་བདེ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་གནས་
འགོ་འཛིན་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡
ཚེས་ ༢༢ ནས་ཞབས་ལོའི་ཆ་ནས་ཟུང་
འབྲེལ་དྲུང་ཆེའི་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤར་བསྐོ་
བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་
༢༤ ནས་སྒང་ཏོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དུ་
གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༨
ནས་སྦེལ་ཀོབ་ལུགས་ཟུང་བསམ་གྲུབ་གླིང་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་དུ་གནས་སྤོས་ཀྱི་ལས་
ཞབས་ཞུ་མུས་སུ་ཁྱོན་ཞབས་ལོ་ ༢༥ རིང་
གཞུང་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་གནང་
འདུག

༢༽ ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་དྭགས་པོ་བསོད་ནམས་
ནོར་བུ་ལགས་ནི།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ནས་གནས་
བརྒྱད་པ་ཐོག་ལྡི་ལི་དོན་གཅོད་ཆབ་སྲིད་སྡེ་
ཚན་གྱི་རྒན་དྲུང་དུབསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང༌།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣ ནས་གནས་
བདུན་པ་གནས་སྤར་གྱིས་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་
གི་དྲུང་གཞོན་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢
ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ནས་དྲུང་གཞོན་དུ་གནས་སྤར་
དང་ལས་འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣

ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༨ ནས་ཟུང་འབྲེལ་དྲུང་ཆེར་
གནས་སྤར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡
ནས་ལོ་ ༡ རིང་ཨ་རིར་གཞུང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་
དུ་བསྐྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡
ནས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སུ་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་སྡོད་
རྒྱ་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་འགན་འཛིན་དུ་བསྐོ་
གཞག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡ ནས་
གནས་རང་འཇགས་ཐོག་ལྡི་ལི་དོན་ཁང་གི་དྲུང་
ཆེར་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༢ ཚེས་
༩ ནས་དྲུང་འཕར་དུ་གནས་སྤར་གྱིས་ཕྱི་
དྲིལ་དྲུང་འཕར་དུ་གནས་སྤོས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ནས་དྲུང་ཡིག་ཆེན་
མོར་གནས་སྤར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༢༢ ནས་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དུ་
གནས་སྤོས་བསྐོ་གཞག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༢ ནས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱི་
འབྲེལ་དྲུང་ཆེར་དུ་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ལས་
ཞབས་ཞུ་མུས་སུ་ཁྱོན་ཞབས་ལོ་ ༢༥
ལྷག་རིང་གཞུང་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་
གནང་འདུགཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསལ་བཤད། ༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་

ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩
ཉིན་བཏང་འབྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། དེ་སྔོན་༸གོང་
ས་མཆོག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་
རྗེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད་
པར་གསལ་བཤད་གནང་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༡ འཁོད་བོད་མིའི་རང་དབང་

གསར་ཤོག་ནང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་ཨ་རི་དང་།
ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་བོད་
རིགས་ཁག་ཅིག་གི་སོ་སོའི་འདྲ་པར་དང་ངོ་
སྤྲོད་རགས་བསྡུས་རེ་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས་ཀྱི་མཁྱེན་རྟོགས་ཆེད་དུ་འགོད་འདོན་

བྱས་ཡོད་པའི་ངོ་སྤྲོད་སྐབས་གྲ་ཚང་དང་ཁང་
ཚན་ཁག་གཅིག་གི་མཚན་སྨོས་བྱས་པ་དེས་
གྲ་ཚང་དང་ཁང་ཚན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུའི་
བསམ་ཚུལ་གསུང་གླེང་གནང་མཁན་བྱུང་དོན་
ལྟར། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་གསལ་ཁ་
གཏོད་གནང་ཟིན་ཡོད་པ་དགོངས་མངའ་ཞུ་
ཞེས་གསལ་བཤད་གནང་འདུག་པ་བཅས།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༧ ནས་
༣༠ བར་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་ཁུལ་གྱི་སིར་མོར་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་
པའི་ཀམ་རཱའོ་དང་། ས་ཏོན། པུ་རུ་ཝ་ལ། སྤོན་
ཊ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་བཅས་
ཀྱི་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཐེངས་
དང་པོ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་འདུག དེ་ཡང་ཕྱོགས་
བསྐྱོད་སྐབས་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་དགོན་
སྡེ་ཁག་དང་། སམ་བྷོ་ཊ་སློབ་གྲྭ། འཕྲོད་བསྟེན་
སྨན་ཁང་། སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་
བཅས་སུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་པ་དང་ཆབས་
ཅིག ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་བརྒྱ་དཔོན་
རྣམས་ཐུག་འཕྲད་གནང་བ་མ་ཟད། ས་གནས་
སོ་སོའི་མང་ཚོགས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
གཞན་ཡང་བོད་པའི་གཤག་བཅོས་སྨན་པ་རབ་

རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་སྒེར་བདག་སྨན་ཁང་དུའང་
གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ཡོད་འདུགདེ་ཡང་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་
གཤམ་གསལ་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་མང་ཚོགས་
ལ་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ༡༽བོད་མིའི་རང་
དབང་གི་ལས་འགུལ་མུ་མཐུད་གནས་རྒྱུར་
བཀའ་ཤག་གི་ལྟ་གྲུབ་གསུམ་སྟེ་ཆིག་སྒྲིལ་དང་།
གསར་གཏོད། རང་ཁ་རང་གསོ་བཅས་ཀྱི་གལ་
གནད་སྐོར།
༢༽བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པས་ཤེས་ཡོན་
གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་རྩི་བཞིན་ཡོད་པའི་སྲིད་
བྱུས་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་བསྐྱར་ནན་གནང་ཡོད།
༣༽དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་བོད་རྒྱ་མི་
རིགས་གཉིས་སྨན་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་
ཤིག་ཡིན་སྐོར། ༤༽ བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་དང་དེ་འབྲེལ་ལས་
གཞི་གལ་ཆེན་ཁག་དཔེར་ན། མ་དང་བྱིས་པའི་
འཕྲོད་བསྟེན། གློ་ནད་ཀྲི་བི་དང་ MDR TB ཀྲི་

བི། སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞི། མཆིན་པའི་
གཉན་ཚད། Hepatitis B འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་
གསོ། མྱོས་རྫས་ངན་གོམས། སེམས་ཁམས་
ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན། གཉེན་ནད་རེག་དུག་བཅས་
ཀྱི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་རྗེས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་ཀྱང་གནང་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་མང་ཚོགས་ལ་ཛ་དྲག་སྨན་
བཅོས་འགྲོ་གྲོན་ལས་ཐར་ཐབས་དང་ལྷན། བོད་
པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
མཚོན་ཆེད་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞིའི་ནང་
ཚོགས་ཞུགས་གང་མང་གནང་དགོས་པའི་ལམ་
སྟོན་ཡང་གནང་ཡོད། ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཆུ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ཉམ་ཐག་
ཚོར་གསང་སྤྱོད་མེད་པ། གད་སྙིགས་བདག་
གཅེས། ཀུམ་རའོ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་
འཕྲོད་ལས་པ་དགོས་སྐོར་ཞུས་ཡོད། སྐབས་
དེར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་
ལྷན་བཅར་ཞུས་ཡོད།།

ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཆ་ཤས་ལེན་ཕྱོགས་སྐོར་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།

དགེ་བཤེས་མ་སྐབས་ ༢ པའི་ལོ་རིམ་ ༡ པའི་ཨང་གྲལ་རྩེར་སོན་གསུམ།
ཨང་རིམ། མཚན། དགོན་སྡེ། བརྒྱ་ཆ། འདྲ་པར།
དང་པོ། བཙུན་མ་བློ་བཟང་ལྷ་མོ། བཙུན་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་། ༦༦་༤༨

གཉིས་པ། བཙུན་མ་བསྟན་འཛིན་བདེ་ལྡན། བཙུན་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་། ༦༤་༨༦

གསུམ་པ། བཙུན་མ་ངག་དབང་དཔལ་སྐྱིད། བཙུན་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་། ༦༤་༥༦

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༨ ཉིན་ལ་དྭགས་བསོད་ནམས་གླིང་གཞིས་སྒར་གྱི་བརྒྱ་ཤོག་དང་པོའི་སྤྱི་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་ཤར་གླིང་ཟླ་སྒྲོན་ལགས་དང་། ཨ་རིར་གནས་སྡོད་བུད་མེད་ལས་འགུལ་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་སྐྱིད་ལགས། དེ་བཞིན་མི་དམངས་སོགས་ཁྱོན་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བའི་དབུས་སུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས། འདས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་གནས་བབ། དེ་བཞིན་བོད་ལ་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བའི་གོང་དང། ལྷག་པར་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་དུ་གྱར་ཏེ་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཁྲོད་བོད་པའི་བུད་མེད་ཚོས་ཆ་ཤས་ལེན་ཕྱོགས་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་པའི་བུད་མེད་ཚོས་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཐོབ་ཐང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོས་གོ་སྐབས་ལེན་རྒྱུས་མཚོན་ཐོབ་ཐང་བླང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་གནས་བབ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་འདུག

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 5 ཚེས་ 12 ཕྱི་ཟླ་ 7

ཚེས་ 9

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

leaflet

འགྲེམས་ཤོགདྲིལ་བསྒྲགས་སམ། གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཆ་ཤས་
ལྟ་བུ་རིན་མེད་ཐོག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་པར་དུ་འཁོད་པའི་ལྟེབ་
ཚིགས་ཅན་གྱི་ཤོག་ལྷེ།
leap year

ལོ་བཤོལ།

ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་བཤོལ་ལོ་སྟེ། ལོ་བཞི་རེའི་མཚམས་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་
ནང་ཉིན་གྲངས་ཉེར་བརྒྱད་ཚབ་ཏུ་ཉེར་དགུ་འོང་བའི་ལོ།
licence

ཆོག་ཐམ།

གང་ཞིག་རང་ཉིད་ནས་ཉོ་ཚོང་དང༌། བེད་སྤྱོད་བྱ་ཆོག་པར་མཚོན་
པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ།

life insurance

ཚེ་སྲོག་འགན་བཅོལ།

སྐྱེ་བོ་ཞིག་གི་མི་ཚེའི་ལོ་དུས་ཚེས་བཀག་ནང་དངུལ་འབོར་ཚད་
ངེས་ཅན་ཞིག་འཇོག་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག ལོ་དུས་མ་ཟིན་པའི་
སྔོན་རང་ཉིད་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་ན་ནང་མི་ལྟོས་བཅས་ལ་མ་སྐྱེད་
དངུལ་འབོར་ཆ་ཚང་ཐོབ་པ་དང༌། རང་ཉིད་འཚོ་གནས་ཡིན་ཚེ་མ་རྩ་
དང་འཕར་ཆ་བཅས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཉེན་སྲུང་དངུལ་འབབ།
lower chamber

གྲོས་ཚོགས་འོག་མ།

གྲོས་ཚོགས་ཁ་ཤས་ནང་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད་པའི་ནང་གི་
གཅིག་སྟེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྡེ་ཚན།
lower class

གྲལ་རིམ་འོག་མ།

སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་གོ་གནས་སམ་རིམ་པ་དམའ་བ་དང༌། དཔལ་
འབྱོར་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བོ།
lump sum

སྤོམ་དངུལ།

གླ་ཕོགས་ལྟ་བུ་སྐབས་མཚམས་དུམ་བུར་བགོས་པ་མ་ཡིན་པར་
དུས་གཅིག་རང་ངམ། སྡེབ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་དངུལ་འབབ།
lunar eclipse

ཟླ་འཛིན།

མཚན་མོར་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གྱི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པར་
འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག
lunar month

ཚེས་ཟླ།

ཟླ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཚེས་གཅིག་ནས་གནམ་
གང་བར་གྱི་དུས་ཡུན། རགས་པར་ཞག་ཉེར་དགུ་དང་ཕྱེད།
macroclimate

རྒྱ་ཁྱབ་གནམ་གཤིས།

ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོར་གཅིག་གྱུར་དུ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་བཏང་གནམ་
གཤིས།
mactation

དམར་མཆོད། སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་མཆོད་པར་འབུལ་བའི་བྱ་སྤྱོད།
magnetic field

ཁབ་ལེན་ཁྱབ་ར།

གློག་ཟུངས་གཡོ་འགུལ་གྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བཞིན་པའི་
གློག་ནུས་ཁྱབ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ནུས་ཤུགས་ཁྱབ་སའི་ཁྱོན།

མོན་གྷོ་དང་ཧོན་སུར་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྨན་ཁང་དུ་སྨན་པ་གཉིས་བསྐོ་གཞག་གནང་བ།
༄༅། །སྨན་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་གྲགས་
ལགས་དང་བསྟན་འཛིན་ཚེ་དབང་ལགས་
གཉིས་ནས་ཀང་རཱར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རཱ་
ཇིནྡྲཱ་པྲཱ་སཱད་སྨན་པའི་མཐོ་སློབ་ནས་ Dr Ra-
jendra Prasad Government Medi-

cal College སྨན་པའི་སློབ་སྦྱོང་ MBBS
ལེགས་པར་ཐོན་ཏེ་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ནང་
མོན་གྷོ་འདོད་རྒུ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྨན་
ཁང་དང། ཧོན་སུར་རབ་རྒྱས་གླིང་གཞིས་
ཆགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྨན་ཁང་དུ་ལས་ཁུར་མ་
ཞུས་གོང་ཟླ་བ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༡༥ ནས་བདེ་
སྐྱིད་གླིང་དང་སྦིར། སྦེལ་ཀོབ་བཅས་སུ་སྨན་
པ་བགྲེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཁོང་གཉིས་ནས་སྨན་པའི་སློབ་
སྦྱོང་ཐོན་རྗེས་ཉུང་མཐར་ལོ་གསུམ་རིང་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ཁྱབ་ཁོངས་
བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་སྨན་ཁང་ནང་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་མ་ཐུབ་ཚེ་གུན་གསབ་ཧིན་
སྒོར་འབུམ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་སུ་ཕྱིར་སློག་བྱ་རྒྱུའི་གན་རྒྱ་གསར་པ་
དེར་མོས་མཐུན་གནང་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་
ཕྱུག་མཆོག་གིས་སྨན་པ་རྣམ་གཉིས་ལ་ལས་
དོན་ཁག་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བའི་འཚམས་འདྲི་

ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། ཁོང་གཉིས་ནས་རང་གི་
འཇོན་ཐང་ལ་དཔག་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་
གང་ཐུབ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་
པ་དང། ད་ལྟ་སྨན་པའི་
སློབ་སྦྱོང་གནང་བཞིན་པའི་
བོད་རིགས་སློབ་མ་རྣམས་
ལ་སྨན་སློབ་ MBBS ཐོན་
རྗེས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཁྲོད་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་
དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་
ཡང་གནང་ཡོད། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྨན་པའི་
ཟུར་བཅད་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་སྨན་པའི་སློབ་
སྦྱོང་གནང་ནས་ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་གན་
རྒྱའི་འབྲུ་དོན་ལྟར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་
སུ་ཉུང་མཐར་ལོ་གསུམ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་
དགོས། སྤྱིར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་གར་དང་
བལ་ཡུལ་ནང་སྨན་ཁང་ཆེ་བ་བདུན་དང།
སྨན་ཁང་ཆུང་འབྲིང་བསྡོམས་ ༤༣ ཡོད།
ད་ལྟའི་ཆར་བྷི་ཀ་ནེར་དང་སིམ་ལ། ཀངྒ་ར།
ཀོལ་ཀ་ཊ་བཅས་སུ་བོད་རིགས་སྨན་པའི་
སློབ་སྦྱོང་གནང་བཞིན་པ་སློབ་མ་བཅུ་དྲུག་

ཡོད་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་དང་གན་རྒྱ་བཞག་ཡོད། ཕྱོགས་
མཚུངས་མོན་གྷོ་གཞིས་ཆགས་ནས་ཨེམ་བྷི་བྷི་

ཨེ་སི་སྨན་པའི་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་གསུམ་
དང་བལ་ཡུལ་རྡ་ས། མ་ན་ལི། ཀོ་ལེ་གལ། སོ་
ན་ད་བཅས་ནས་ཨེམ་བྷི་བྷི་ཨེ་སི་སྨན་པའི་
སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་རེ་རེ་བཅས་ཁྱོན་ཨེམ་
བྷི་བྷི་ཨེ་སི་སྨན་པའི་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་
བརྒྱད་འདུག བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་མིའོ་
དང་ཨོ་རི་ས། མེན་སྤར། བྷན་ད་ར། ལ་དྭགས་
བཅས་སུ་ད་དུང་ཛ་དྲག་འོག་ཨེམ་བྷི་བྷི་ཨེ་སི་
སྨན་པ་ཉུང་མཐར་རེ་རེ་དགོས་པ་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ནས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བཞིན་
ཡོད་པ་བཅས།།

དུས་དབང་སྐབས་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན།

སྦེང་ལོར་དུ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།

༄༅། །དུས་དབང་སྐབས་ ༣༣ དང་སྟབས་
བསྟུན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་
སྟོན་ཚན་པས་ལ་དྭགས་རྒྱལ་ས་སླེ་རུ་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་དང་ཡུལ་གོམས་
གཤིས་ལུགས། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་འཚོ་བའི་རྣམ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་དང།
ལྷག་པར་བོད་ནང་དུ་བོད་མིས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་བཏང་བ་སོགས་དེང་སྐབས་བོད་ནང་དུ་ཛ་

དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་སོགས་པར་རིགས་ཀྱི་
ལམ་ནས་གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་འདུག དེ་ཡང་ལ་
དྭགས་མངའ་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་སྐུ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་དབང་མཆོག་གིས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥ ཉིན་འགྲེམས་སྟོན་
དངོས་སུ་དབུ་འབྱེད་གནང་འདུག ཐེངས་འདིར་
པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥
ནས་ཚེས་ ༡༣ བར་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་འདུགཔར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་
བོ་རྣམས་ནི། ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱང་ལྟ། ཞེས་
པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་གཏོང་བཞིན་ཡོད་དམ། ཞེས་པ། དེ་བཞིན་
བཙན་བྱོལ་ནང་གི་འགྲུལ་བཞུད། ཅེས་པའི་བརྗོད་

གཞིའི་འོག་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ས་བཙན་འཛུལ་
བྱས་འབྲས་སུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་མི་ཁྲི་
ཕྲག་བརྒལ་བ་རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་
ཡུལ་གྲུ་འདྲ་མིན་ནང་བཙན་བྱོལ་དུ་བྲོས་
བྱོལ་ལ་ཡོང་སྟེ་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༥༠ ལྷག་
གི་རིང་ལ་བོད་མིའི་ཐུན་མིན་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང། སྐད་
ཡིག་སོགས་
འཛིན་སྐྱོང་
སྤེལ་གསུམ་
ཇི་ལྟར་བྱས་
སྐོར། ལྷག་པར་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ཡིད་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་
ཀྱིས་བོད་མི་ཚོར་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་
ལམ་ལུགས་ཐོག་འཁྲིད་གནང་མཛད་པ་
ནས་བཟུང་དེང་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་འོག་འཛིན་སྐྱོང་
བཀའ་ཤག་དང། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་
གྱི་ཁྲིམས་བཟོའི་ཡན་ལག་གམ་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས། དེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་བཅས་ཀ་བ་གསུམ་གཞི་རྩར་གྱུར་བའི་
མང་གཙོའི་སྒྲོམ་གཞིའི་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་ལྡན་
པ་ངོ་སྤྲོད་ཁ་གསལ་འཁོད་པའི་པར་རིགས་
འགྲེམས་སྟོན་ཞུས་འདུག

༄༅། །སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་ཤག་
གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་བཞིན་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ལོར་སྲུང་
བརྩི་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་ཆེ་ཁག་ ༢༡ དང་། ནང་
ཚན་ལས་རིམ་ཆུང་གྲས་ ༣༠༠ ཙམ་གཏན་
འབེབས་ཐོག་ལོ་འདི་ཧྲིལ་པོ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་
དྲན་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ཀྱི་ཁོངས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ལས་འཆར་གཞིར་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ནས་ ༧ བར་ཉིན་གྲངས་
གཉིས་རིང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེང་ལོར་དུ་ལྷོ་
སྤྱི་ལས་ཁུངས་ནས་གཙོ་འགན་བཞེས་ཐོག་
ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལྔས་
གོ་སྒྲིག་འོག་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་
སྐར་དང་སྟབས་བསྟུན། བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་ཞེས་
བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འགྲེམས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་
ཞུས་ཏེ་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་
དྲན་གྱི་དུས་སྟོན་ཉིན་གཉིས་རིང་གཟབ་རྒྱས་
ངང་སྲུང་བརྩི་ཞུས་འདུགམཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཀ་ཎ་
ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་དང་ཤེས་
རིག་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཨར་ཝི་རྡེག་པན་ཌེ་
(R.V.Deshpande) མཆོག་དང་། དམིགས་
བསལ་སྐུ་མགྲོན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག ས་
གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་གཅིག དེ་
བཞིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་ཁག་ལྔའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམ་པ།

བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་
གཙོ། ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལྔའི་
གནད་ཡོད་མི་སྣ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་
སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་
ཡོད་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༦ ཉིན་གྱི་སྔ་
དྲོ་བོད་ལུགས་ལྟར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསང་
གསོལ་དང་
སྐུ་རླུང་དར་
འཛུགས་
ཀྱི ས་
མ ཚོན་
༸གོང་ས་
མ ཆོག་
གི་སྐུ་པར་
མཐོང་གྲོལ་
རིན་པོ་ཆེ་
གདན་ཞུས་ཐོག་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་
འབུལ་སོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་གྲུབ་མཚམས་ནང་
སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་མགོན་པོ་གང་
ཉིད་མཆོག་གི་སྐུའི་མཛད་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་
བའི་གསུང་བཤད་གནང་འདུགཐེངས་འདིའི་བོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་
མཛད་སྒོའི་སྐབས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་རྫོང་
དཀར་ཆོས་སྡེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཆོད་
པ་བཤམ་སྟངས་སྐོར། དེ་བཞིན་སེ་ར་བྱེས་
ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཚན་རིག་སྐོར་འགྲེམས་
སྟོན། རྣམ་གྲོལ་གླིང་གིས་གར་འཆམ། བོད་
ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན།

མོན་གྷོ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྟོན་ཚོགས་པས་ལྷ་མོ་
འཁྲབ་སྟོན། སྦེལ་ཀོབ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ལག་
ཤེས་ཤིང་བརྐོས་དང་བོད་མིའི་སྐྱེ་ལྡན་སོ་
ནམ་སོགས་ནས་གནའ་དེང་གི་བོད་པའི་རིག་
གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲེམས་སྟོན། སྦེང་
ལོར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་
གླིང་ཆོས་ཚོགས་ནས་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་

བའི་ལས་རིམ། སྦེང་ལོར་ཡན་ལག་སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་སྨན་པས་རིན་མེད་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་
དང་། སྨན་གྱི་སྐོར་འགྲེམས་སྟོན།
དེ་བཞིན་ལྷ་བྲིས་དང་སྐུ་ཐང་འདྲ་
མིན་སོགས་ཁྱོན་བསྡོམས་ལས་རིམ་ཉི་ཤུ་
ལྷག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་འདུག་པ་མ་ཟད། ཕྱི་
དྲོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གློག་བརྙན་
དང་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་བཅས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
ཡོད་འདུག ལྷག་པར་ཕྱི་ཚེས་ ༧ ཉིན་དུས་
སྟོན་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོར་དཔལ་ལྡན་
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་
གནང་འདུག་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 5 ཚེས་ 12 ཕྱི་ཟླ་ 7

ཚེས་ 9

ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་སྤེལ་བའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །འདི་གར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། སྦར་
སེ་ལོ་ཎ་དང་ཛུ་རིཀ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ཟླ་
༧ ཚེས་ ༨ ཉིན་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤེལ་བའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་
ནང་གསལ། ཡུ་རོབ་ཡུལ་གྲུ་སྦེལ་ཇེམ་དང་
སུད་སིའི་ནང་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་བོད་མི་སྐྱབས་
བཅོལ་ཞུ་མཁན་ཚོའི་གནས་བབ་དེང་སང་ཇེ་
སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། བོད་མི་སུ་ཞིག་
ཡུ་རོབ་ལ་མ་ཐོན་གོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་
ལུགས་གནས་སྟངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་
རྟོགས་ཐར་ཕྱིན་པ་མ་བྱས་ན་ཡུ་རོབ་ཡུལ་གྲུ་
ཞིག་ལ་འབྱོར་དུས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུའི་སེམས་འཚབ་ཆེན་
པོ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་བཀྲས་
མཐོང་དབང་པོ་ལགས་དང་ཐུབ་བསྟན་དབང་
ཆེན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་འདུགདེ་ཡང་ཉེ་ཆར་སུད་སིའི་འཛིན་
སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་ཁང་མཐོ་ཤོས་
ཀྱིས་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མཁན་ལ་གཞི་
རྩའི་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ཐག་གཅོད་
གནང་བ་དེས་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མཁན་
གྱི་གནས་བབ་ཆེས་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན་འདུགཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ཟླ་ ༥ཚེས་ ༢༠ཉིན་ངོས་འཛིན་ལག་
འཁྱེར་མེད་པ་དང་། སྐད་སྒྲ་དང་ཤོད་སྟངས་
ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དུས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་ལ་
འཚར་ལོངས་བྱས་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་
པོ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མཁན་བོད་པའི་
མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་མཉམ་
སྤྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་
བའི་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་གནས་བབས་ཀྱི་མཐུན་
གྲོས་ Convention on the Status of Ref-
ugees གཞིར་བཟུང་གི་སྐྱབས་བཅོལ་ངོས་
ལེན་ཞུ་ཐུབ་དང་ཞུ་མི་ཐུབ་པའི་ཐག་གཅོད་
གནང་སྐབས་ཁྲིམས་ཁང་དེས་ཁོ་པའི་སྐྱབས་
བཅོལ་སྙན་ཞུ་དེར་གནང་བ་མ་གནང་ནས་ཁོ་
པ་སྐྱབས་བཅོལ་བར་ཁས་མ་བླང་པའི་ཐོག་
སུད་སིར་ཁྲིམས་མཐུན་ངང་བཅའ་སྡོད་ཆོག་

པའི་ཐོབ་ཐང་མི་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གནང་
འདུག དེ་བཞིན་སྦེལ་ཇེམ་གྱི་སྐྱབས་བཅོལ་
དང་རྒྱལ་ཁབ་མེད་པའི་མི་སྣའི་བློན་ཆེན་གྱིས་
ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འགོ་ནས་བཟུང་ Re-
fusal of Recognition of Refugee Status
and Refusal to Grant Subsidiary Protec-

tion Status སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་གནས་བབས་
དང། དེའི་རིམ་པ་འོག་མའི་༼ཁ་སྐོང་གི༽སྲུང་
སྐྱོབ་ཁས་ལེན་མི་བྱ་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་ཐག་
གཅོད་ཐེངས་ཁ་ཤས་སྤེལ་འགྲེམས་གནང་འདུགསྦེལ་ཇེམ་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་མི་
སྣས་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་གསུངས་པར་རྒྱ་གར་
ལ་བཅའ་སྡོད་ཀྱི་བོད་མི་ཚོར་ངོས་འཛིན་ལག་
འཁྱེར་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་བོད་དམ་རྒྱ་ནག་གང་རུང་ལ་ཕྱིར་སློག་མི་
གནང་བ་སོགས་ཆེས་མཐོའི་སྲུང་སྐྱོབ་གནང་
གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་གཏན་འབེབས་ཐག་གཅོད་
ལ་བརྟེན་སྦེལ་ཇེམ་དང་སུད་སིའི་ནང་སྐྱབས་
བཅོལ་ཞུ་མཁན་གྱི་བོད་མིར་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་
ཐོབ་ཐང་ཕར་བཞག་བཅའ་སྡོད་ཆོག་པའི་སྔོན་
འགྲོའི་ཡིག་ཆ་མ་རག་མཁན་མང་ནས་མང་དུ་
འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ཐོབ་
ཐང་མ་ཐོབ་པས་ཁོང་ཚོ་ནི་༼ཡིག་ཆ་མེད་པའི་
མིའི༽ གྲས་སུ་བཅུག་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་སྡོད་
ཁང་ནས་ཕྱིར་འབུད་སོགས་སྐྱོབ་གསོའི་ཐོབ་
ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་ལས་ཀ་འཚོལ་རྒྱུའི་ཐོབ་
ཐང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན། འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དབེན་པས་མི་ཚེའི་མདུན་
ལམ་མེད་པའི་ངང་ལུས་ཉེན་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་
སྐྱབས་བཅོལ་སྙན་ཞུ་ ༡༩༦ ལས་ ༤༠ ཐག་
གཅོད་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་དང་གྲངས་འབོར་དེ་ད་
དུང་འཕེལ་བཞིན་འདུགསྤྱིར་བཏང་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་སྙན་
ཞུ་ཕུལ་དུས་སྒེར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཞིབ་
འཇུག་གི་གྲུབ་འབྲས་གཞིར་བཞག་ཐག་གཅོད་
བྱེད་དགོས་པ་དང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་
གཏན་འབེབས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བྱེད་ལུགས་
འདིའི་ཤུགས་རྐྱེན་གྱིས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག ལྷག་པར་སེ་
པན་ལ་བཅའ་སྡོད་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་དབང་

ཆེན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གསལ་ ”བོད་ཀྱི་
དོན་གཅོད་སྐུ་ཞབས་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་
མཉམ་དུ་ང་རང་སྦེལ་ཇེམ་གཞུང་གི་འབྲེལ་
ཡོད་མི་སྣ་ཁག་མཇལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་དེའི་
འོག་འཚུད་པའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོར་
རོགས་རམ་གང་ཡོང་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་
སྐུལ་ཞུས་ཀྱང། གནས་བབས་དེ་ལས་སླ་པོར་
འགྱུར་བ་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་པས།
ད་དུང་དེ་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་ན་རེ་སྟོང་ཞིག་རེད་
བསམས་ཀྱི་འདུགང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ལ་ཕ་
རན་སིའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། རེ་
འགས་བཤད་སྟངས་ལ་ད་དུང་དེ་ལས་སྡུག་ག་
ཡོད།” ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུགདེ་བཞིན་སུད་སིར་གནས་སྡོད་སྤྱི་
འཐུས་བཀྲས་མཐོང་དབང་པོ་ལགས་གསུང་
གསལ། གནམ་གྲུའི་འཛིན་བྱང་དང་ཤོག་
གུ་ཉོ་ཆེད་ཨ་སྒོར་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གཡར་
ནས་ཡུ་རོབ་ལ་ཡོང་མཁན་དེ་ཚོར་དམིགས་
བསལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་རེད་
འདུག “གཞན་ཕན་ཞེས་ཁྲིམས་རྩོད་དང་
བླངས་ཀྱི་རོགས་ཚོགས་དང་སྐྱབས་བཅོལ་
ཞུ་མཁན་ལ་དཀའ་ངལ་དེ་སྐོར་བཀའ་མོལ་
ཞུས་རྗེས་དཀའ་ངལ་དེ་སྐོར་ང་རང་གི་སེམས་
འཚབ་ད་དུང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་སོང་། སྐྱབས་བཅོལ་
རག་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་
དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་འདོད་ཅན་
གྱི་བོད་མི་སྒེར་པ་དང་ཁྱིམ་ཚང་ལ་དངུལ་
གཡར་བ་དེ་ནི་དོ་འཁུར་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་
པས་དངུལ་དེ་ཚུར་རག་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད་
པ་ཆགས་སྲིད་པའི་སྟེང་། ཁོང་ཚོར་དངུལ་
གཡར་ནས་ད་ཆ་ཁོང་ཚོ་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་
ནང་འཚུད་པའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་
གྱི་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་རྒྱུའི་འགན་འཁྲི་ཡང་
ཡོད། ཅེས་གསུངས།
འབྲེལ་ལམ་ཞུ་ཡུལ།
བཀྲས་མཐོང་དབང་པོ།
༠༠༤༡ ༧༨༧༤༤ ༣༠༡༠

ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན།
༠༠༣༤༦༥༤༨༦༥ ༦༥༥,
info2@casadeltibetbcn.org

སུད་སིའི་ནང་གི་རྒྱབ་ལྗོངས་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་པའི་དྲན་ཐོ།

ཤིང་སྟག་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩིའི་
བགྲོ་གླེང་ལྷན་ཚོགས་གནང་བ།
༄༅། །ཤིང་སྟག་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་
བཞག་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཆེད་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བསྟི་
གནས་ཁང་དང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་
༣ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་ནང་སིམ་
ལའི་ཆིངས་ཡིག་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ལྷན་ཚོགས་
ཤིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་མཁས་

དབང་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བོད་ཐོག་འཛིན་
པའི་སྲིད་བྱུས་དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་
པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་སེལ་ཆེད་རྒྱ་
གར་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་གནོན་ཤུགས་
སྤྲོད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཡང་བཏོན་འདུག དེ་
ཡང་སྐབས་དེར་མཁས་དབང་ཚོས་བརྗོད་དོན་
ལྟར་ན། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡུན་རིང་ནས་བོད་རང་
བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྱིམ་མཚེས་
ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་ནག་དང་ནམ་ཡང་མིན། འོན་
ཀྱང་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དེང་སྐབས་
རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གིས་
དབང་བསྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པ་དེར་མོས་མཐུན་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསམ་
ཚུལ་བཏོན་འདུག གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་དེ་
སྔའི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་དམིགས་བསལ་འགན་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་
ཞབས་ཨར་ཨེན་ར་ཝི་ R.N. Ravi ལགས་
ཀྱིས་གསུང་དོན་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་
མ་སེལ་བར་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་གྲོགས་པོ་
ཡོང་མི་སྲིད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་
ཆེ་མཐོང་དང་མངོན་འདོད་རྣམས་ངེས་པར་དུ་
བསྒྲུབ་དགོས། ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དྲན་
གསོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་
ནང་ཁུལ་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་མིན་པར་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ནང་གི་གནད་དོན་ཐོག་འབྲེལ་བ་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཟད།
རྒྱ་གར་བྷི་ཇེ་པི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
མི་རྒན་གྲས་སྐུ་ཞབས་མུར་ལི་མ་ནོ་ཧར་ཇོ་ཤི་
Murli Manohar Joshi མཆོག་གིས་གསུང་
དོན། དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཙན་
དབང་འོག་བོད་ནང་རྒྱ་རིགས་མི་འབོར་ཧ་ཅང་
མང་པོ་སྤོ་ཤུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་རྩ་མེད་
གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་བཞིན་པ་དེར་དུས་
རབས་ ༢༡ ནང་རྒྱལ་ཁབ་བསམ་ཤེས་ལྡན་པ་
སུས་ཀྱང་ངོས་ལེན་བྱ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད།
ཅེས་གསུངས། ལྷན་ཚོགས་སྐབས་མཁས་

དབང་མང་ཆེ་བས་དེ་སྔ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣།༡༩༡༤
ལོར་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འཇོག་སྐབས་བོད་
གཞུང་གིས་ཨ་རུ་ནཱ་ཅལ་ནང་རྟ་དབང་ས་ཁུལ་
དེ་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་ལ་སྤྲད་པར་
ངོས་འཛིན་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གཞུང་
གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་ནག་དང་ལྷན་རྩ་
དོན་ལྔ་ Panchsheel Agreement ཟེར་བ་
དེར་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་
ཐོག་དམག་
དཔུང་བཏང་
ནས་དྲག་པོས་
བཙན་འཛུལ་
བྱས་པ་དེ་
ཁྲིམས་མཐུན་
ཞིག་ལ་ངོས་
ལེན་བྱས་པ་
ཞིག་ཆགས་
ཡོད་པར་ངོས་
འཛིན་གནང་འདུག གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་
དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་གྱི་ཝེ་སི་མིན་སི་
ཊར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་
ཌིབ་ཡེ་ཤི་ཨ་ནནྡཱ་ Dibyesh Anand ལགས་
ཀྱིས་གསུང་དོན། རྒྱ་གར་གྱི་བོད་ཐོག་འཛིན་
བཞིན་པའི་སྲིད་བྱུས་འདི་དེ་སྔ་དབྱིན་ཇིའི་དབང་
བསྒྱུར་འོག་ཡོད་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ནོར་འཁྲུལ་
ཅན་དེའི་ཐོག་ཤར་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་
རྒྱ་སྐྱེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དོར་མེད།
ཅེས་གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་དེར་
ཁྲིམས་རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པ་པོ་སྐུ་ཞབས་ན་རེ་ཤ་
མ་ཐུར་ Naresh Mathurལགས་ཀྱིས་གསུང་
དོན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སིམ་ལའི་ཆིངས་
ཡིག་སྐབས་བོད་དེ་བཞིན་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་ཡིན་པ་དེར་རྩིས་འཇོག་གནང་དགོས།
གལ་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་
པར་ངོས་འཛིན་གནང་མ་ཐུབ་ཚེ། རྟ་དབང་རྒྱ་
གར་གྱི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་བར་རྒྱུ་མཚན་དེ་
ཙམ་ཤོད་ས་རག་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན།
རྟ་དབང་དེ་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་སྐབས་བོད་
རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པའི་གནས་
སྟངས་འོག་རྒྱ་གར་ལ་སྤྲད་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
གིས་གསུང་དོན། བོད་དེ་བཞིན་ཨེ་ཤི་ཡའི་གླིང་
ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཁོར་ཡུག་དང་
ས་བབ་ཆགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་
འཛིན་སྟངས་ཐོག་རྒྱ་གར་ལ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། སྲིད་
སྐྱོང་མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གསལ་རྒྱུ་
ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་གསུང་དོན། རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་
ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་བོད་མི་རྣམས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་
དགོས། ཞེས་གསུངས།

༄༅། །ཉེ་ཆར་གྱི་ཐག་གཅོད་གསར་པ་དེ་
ནི་སུད་སིའི་ནང་སྐྱབས་བཅོལ་ཁྲིམས་ལུགས་
གཏན་འབེབས་དེ་དེང་སང་དམ་ནས་དམ་དུ་
འགྲོ་བ་དང་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པས་བོད་མི་
རྐྱང་པར་དམིགས་པ་ཞིག་མ་རེད། སུད་སི་
གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྐྱབས་བཅོལ་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་བཞིན་
བེད་སྤྱོད་ལོགས་པ་དེ་བཀག་ནས་ ༡༩༥༡གི་
མཐུན་གྲོས་གཞི་བཟུང་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པར་
སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཐེག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་
རེད།ད་བར་བོད་མིར་འཛིན་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་
ཐག་གཅོད་དེ་གུ་ཡངས་ཡིན་པས་འདས་པའི་
རིང་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནས་བོད་མི་མང་པོ་
ཞིག་སུད་སིར་གནས་སྤོས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད།ཁོང་
ཚོ་མང་པོར་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཐོབ་
ནས་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་རག་པའམ་
གལ་ཏེ་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་མ་རག་ན་

ཡང་སུད་སིར་ཁྲིམས་མཐུན་ངང་བསྡད་ཆོག་
པའི་ཐོབ་ཐང་ཐོབ་ཡོད། བོད་མི་ཚོ་སུད་སིར་
ཡོང་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་མ་ཞུས་གོང་རྒྱ་གར་
དང་བལ་ཡུལ་ལ་བསྡད་པའི་དབང་གིས་བོད་
མི་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མཁན་ཚོས་མཐུན་གྲོས་
གྱི་ཆ་རྐྱེན་གཙང་མ་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་
ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཚན་གྱི་གོ་དོན་ལ་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་རེད།སྔ་
མ་ཡིན་ན་བོད་ས་བརྒལ་ནས་མ་ཡོང་གོང་བོད་
རིགས་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་ན་མཐུན་
གྲོས་གྱི་རྩ་དོན་བཞིན་སྐྱབས་བཅོལ་ཡིན་པའི་
ངོས་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེང་སང་སུད་སིའི་
གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣས་སྐྱབས་བཅོལ་
ཞུ་མཁན་དེས་དོ་བདག་སོ་སོའི་ངོ་སྤྲོད་ཡིག་
ཆ་འདོན་རྒྱུར་གལ་ཆེན་བརྩིས་ནས་གལ་ཏེ་དོ་
བདག་སྒེར་པ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲའི་ཡིག་ཆ་མ་
བཏོན་པའམ་འདོན་རྒྱུ་མེད་ན་དོ་བདག་དེའི་སྔ་

མའི་འབྱུང་ཁུངས་སྦས་ཀྱི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་
བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པས། སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་
མཁན་དེས་མཐུན་གྲོས་ཀྱི་དོན་ཚན་ནང་གསལ་
གྱི་ཆ་རྐྱེན་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་རྩད་གཅོད་བྱེད་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་བོད་མི་
ལ་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ངམ། སུད་སིར་
བསྡད་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་ཀྱི་མ་རེད།དེས་
ན་སུད་སིའི་ནང་བོད་མི་མང་པོ་ཁྲིམས་འགལ་
ངང་བསྡད་དང་སྡོད་བཞིན་པ་དེ་ཚོ་དུས་ཚོད་
ངེས་མིན་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའི་
འོག་གནས་བཞིན་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བོད་མི་
ཚོའི་དཀའ་སྡུག་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་
དུས་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱིས་དུག གང་ལགས་ཞུས་ན།ཁོང་ཚོ་
མང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ལག་འཁྱེར་མེད་དུས་
སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་
ངང་གནས་རྒྱུ་རེད།།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 5 ཚེས་ 12 ཕྱི་ཟླ་ 7

ཚེས་ 9

འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་༸རྒྱལ་བའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གཟབ་རྒྱས་ངང་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ། ༄༅། །བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པས་ལོ་

འདི་ཧྲིལ་པོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལོར་སྲུང་
བརྩི་ཞུ་རྒྱུའི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྒྲགས་
སྔོན་སོང་ལྟར༌འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་
དགུང་གྲངས་ ༧༩ ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་

སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་པ་ལྟར།
མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ད་བར་འཛམ་
གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་གངས་ཅན་
ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ནར་
དམིགས་ཏེ་ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་སྐུ་ལས་
སྐྱོན་གནང་མཛད་དང་མཛད་
མུས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་
སླད་གོང་ཚེས་ཉིན་ཨུ་རུ་སུའི་
རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོ་དང།
བྷུ་རི་ཡ་ཏི་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ Buryat Repub-
lic རྒྱལ་ས་ཨུ་ལན་ཨུ་དེ་ Ulan
Ude ཁལ་མུཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ Kalmyk Republic ཀྱི་
རྒྱལ་ས་ཨེ་ལི་སི་ཏ་ Elista དེ་
བཞིན་ཐུ་ཝ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
Tuva Republic ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཀི་
ཛེལ་ Kyzyl ནང་སྐུའི་འཁྲུངས་
སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༤ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་
ས་ལོན་ཌོན་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་ལེ་གྷ་ཊམ་བསྟི་གནས་ཁང་
Legatum Institute དུ་སྐུ་ཚབ་
དོན་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་སྐུའི་
འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག ཐེངས་
འདིའི་མཛད་སྒོའི་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་
ཆེན་མོ་མཆོག་དང་། ལིའུ་ཐེ་ནི་ཡ་ Lithu-
ania དང། བྷོ་སི་ནི་ཡ་དང་ཧར་ཛི་གོ་བི་ན་

Bosnia & Herzegovina བཅས་ཀྱི་གཞུང་
ཚབ་སོགས་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
དབྱིན་ཇིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སེ་
མོན་ཧུ་ཇི་སི་ Simon Hughes མཆོག་ཀྱང་
ཆེད་ཕེབས་གནང་འདུགདེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ཁུལ་དུ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་༸རྒྱལ་བའི་
འཁྲུངས་སྐར་ཉིན་མོ་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་ངང་
སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག དེ་ཡང་
གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩་༣༠ ཐོག་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་
པའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་འཇིགས་གྲོལ་
ཤར་པ་ལགས་དང་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་
གི་མཁན་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ། གཞུང་ཚབ་ཁག་གི་
སྐུ་ཚབ། བལ་ཡུལ་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་སྐུ་
མགྲོན་རྣམ་པ། ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་མི་མང་སྐུ་ཚབ་
འཐུས་མི། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་
མཁས་པའི་བལ་པོའི་མི་རིགས་གི་སྐུ་མགྲོན་
ཁག་གཅིག ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་ཟུར་རྣམ་པ་
དང་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་རྣམ་པ། རང་རེའི་མཛད་
གཙོ་རྣམ་པ། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་བཅས་འཇོ་
ཁེལ་བཟོ་གཞིས་ཐང་ཆེན་དུ་འདུ་འཛོམས་ནས་
སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་ཐེ་ཝན་
བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་ནས་༸གོང་ས་
མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐུའི་
འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད། དེ་ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དེབ་ཕྲེང་ ༡༢
དང་། གངས་ལྗོངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་འདོན་
སྤེལ་གནང་བའི་གངས་ལྗོངས་དེབ་ཕྲེང་ ༡༧

པ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ནས་ ༢༠༡༣ བར་ཐེ་
ཝན་ནང་བོད་དོན་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁས་པའི་
བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སྤེལ་བའི་རྩོམ་
ཡིག་ཁག་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་དེབ་བཅས་དཔེ་དེབ་
གསར་པ་གཉིས་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད།
གཞན་ཡང་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧
ཚེས་ ༣ ཉིན་ཕ་རན་སིའི་
རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་ནང་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཕ་རན་
སིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བསྟི་
གནས་སུ་གྱུར་བའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་
ནང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཕྱི་ལུགས་ལྟར་དགུང་
གྲངས་ ༧༩ ཕེབས་པའི་
སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཚོགས་
འདུགདེ་ཡང་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཛད་སྒོར་ཕ་རན་སི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་འཐུས་མི་ལས་ཟུར་ཁག་གཅིག་གིས་
གཙོས་ཡུ་རོབ་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་དང་། ཕ་རན་སི་ས་
གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་དྲུང་ཆེ་ཚེ་རིང་དོན་
གྲུབ་ལགས། དེ་བཞིན་ཁུལ་དེའི་བོད་རིགས་
ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། བོད་དོན་རྒྱབ་
སྐྱོར་བའི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༨༠

བརྒལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་འཁྲུངས་
སྐར་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་འདུག སྐབས་
དེར་ཕ་རན་སི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་

ཞབས་ཇོན་ཕེན་སི་ལར་ལགས་ཀྱིས་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་ལ་ཆེ་
བསྟོད་ཀྱི་ཡི་རང་གུས་བརྩི་ཞུས་ཐོག་ཐེངས་
འདིའི་འཁྲུངས་སྐར་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕ་རན་སི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་
བཞིན་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ལ་
ངོས་འཛིན་གྱིས་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་སྐོར་གསུངས་འདུགཕ་རན་སི།

ཨུ་རུ་སུ།

དབྱིན་ཡུལ།

བལ་ཡུལ།

ཐེ་ཝན།

རྒྱ་གར་ནང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ། ༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་ལྟར་དགུང་གྲངས་
༧༩ ཕེབས་པར་བརྟེན། ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་
ཁང་གིས་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་

བརྩིའི་ཉིན་མོ་དང་སྟབས་བསྟུན་ India Habi-
tat Centre ཞེས་པའི་ནང་དུ་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་
ལ་དགོང་མོའི་གསོལ་ཚིགས་ཤིག་ཕུལ་འདུགདེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་ལྡི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་བཀའ་ཟུར་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་
གིས་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པར་ཕེབས་བསུ་དང་
འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་
པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་གིས་༸རྒྱལ་
བའི་ཞབས་བརྟན་སོགས་གསུང་འདོན་གནང་
འདུག འདི་ལོའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་སྒོའི་
སྐབས་སྐུ་ཞབས་ཧརམིན་ཌར་སིངྒ་ Har-
minder Singh ལགས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཁོང་
གིས་༸གོང་ས་མཆོག་དང་ལྷན་ཁོང་སྒེར་གྱི་མི་
ཚེའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གྱི་མྱོང་ཚོར་སྐོར་གསུང་
བཤད་གནང་། དེ་ཡང་སྐུ་ཞབས་ཧརམིན་ཌར་
སིངྒ་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་༸གོང་ས་
མཆོག་ཐོག་མར་བོད་ནས་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཨ་
རུ་ནཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ནང་༸ཞབས་སོར་འཁོད་
སྐབས། ཕེབས་བསུའི་སྣེ་ལེན་ཞུ་མཁན་རྒྱ་
གར་གྱི་དམག་དཔོན་ཞིག་ཡིན་འདུག ཕྱོགས་
མཚུངས་མཛད་སྒོའི་སྐབས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
གིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འགན་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་།

དེ་བཞིན་གོང་ཚེས་ཉིན་རྡོར་
གླིང་ས་གནས་བོད་རིགས་འདུས་སྡོད་ས་
གནས་བོད་མིའི་གཏན་སློབ་དང་རང་འཚོ་
བཟོ་གྲྭ ས་གནས་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་
ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་དརྨ་ཅཀྲཱ། ཁར་
ཤང་བོད་རིགས་སྐྱིད་སྡུག་བཅས་ནས་
༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་
དུས་ཆེན་གཟབ་རྒྱས་ངང་སྲུང་བརྩི་ཞུས་
ཡོད། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ལ་
དྭགས་བསོད་ནམས་གླིང་གཞིས་ཆགས་
ཀྱི་གཞིས་མི་རྒན་གཞོན་ཕོ་མོ་ཡོངས་
ནས་སྔར་སྲོལ་བཞིན་རང་ལུགས་ན་བཟའ་
བཞེས་ཏེ་ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་རྩེད་ཐང་དུ་
ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དཔར་མཐོང་
གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་
སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཡོངས་ནས་མགོན་
པོ་གང་ཉིད་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་
བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་
དགོངས་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་
འགྲུབ་ཆེད་ལྷ་གསོལ་དང་། ༸རྒྱལ་བའི་
ཞབས་རིམ་རྒྱས་པ་གསོག་སྒྲུབ་ཐོག་ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་
དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་
འདུག

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་ཟུར་རྗེ་བཙུན་
པདྨར་གཟེངས་རྟགས་གསོལ་རས་སྩལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ཉིན་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཐང་ཆེན་
དུ་ལ་དྭགས་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་
དམིགས་བསལ་མཇལ་ཁ་སྩོལ་སྐབས། བཀའ་
ཟུར་རྗེ་བཙུན་པདྨ་མཆོག་དང་རྒན་བློ་བཟང་

བསྟན་འཛིན་ལགས་སུ་ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་
སློབ་ཟུར་རྣམ་པས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཆེ་བསྟོད་
ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་དེ་བཞིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་བྱམས་བརྩེའི་ཕྱག་ཟུང་བརྒྱུད་
ནས་གསོལ་རས་སྩལ་འདུགགཟེངས་རྟགས་དེ་ནི་སྐུའི་གཅུང་
མོ་བཀའ་ཟུར་རྗེ་བཙུན་པདྨ་མཆོག་དང་རྒན་
བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
ལ་དྭགས་ཁུལ་དུ་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་གནས་
སྟངས་འོག་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ཆེད་ངལ་

བ་དུ་མ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འབད་བརྩོན་ཧུར་
སྐྱེད་གནང་བར་བརྟེན་བོད་ཕྲུག་ཙམ་མ་ཟད། ལ་
དྭགས་ས་གནས་ཕྲུ་གུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཧ་ཅང་
ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ངོས་འཛིན་
ཞུ་ཆེད་ཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་རྣམ་པས་
རླབས་ཆེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ལ་དྭགས་བོད་

ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་འདི་བཞིན་ཁུལ་དེའི་སློབ་གྲྭ་རྩེ་
ཕུད་གྲས་སུ་ཚུད་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ལ་དྭགས་
བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭར་སློབ་མ་ཁྱོན་གྲངས་ ༢༠༠༠
ཡོད། གཟེངས་རྟགས་གསོལ་སྩལ་གྱི་མཛད་
སྒོའི་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སློབ་ཕྲུག་
ཚོར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་
དང་སྐད་ཡིག་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་སྦྱང་
བརྩོན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་
སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།།